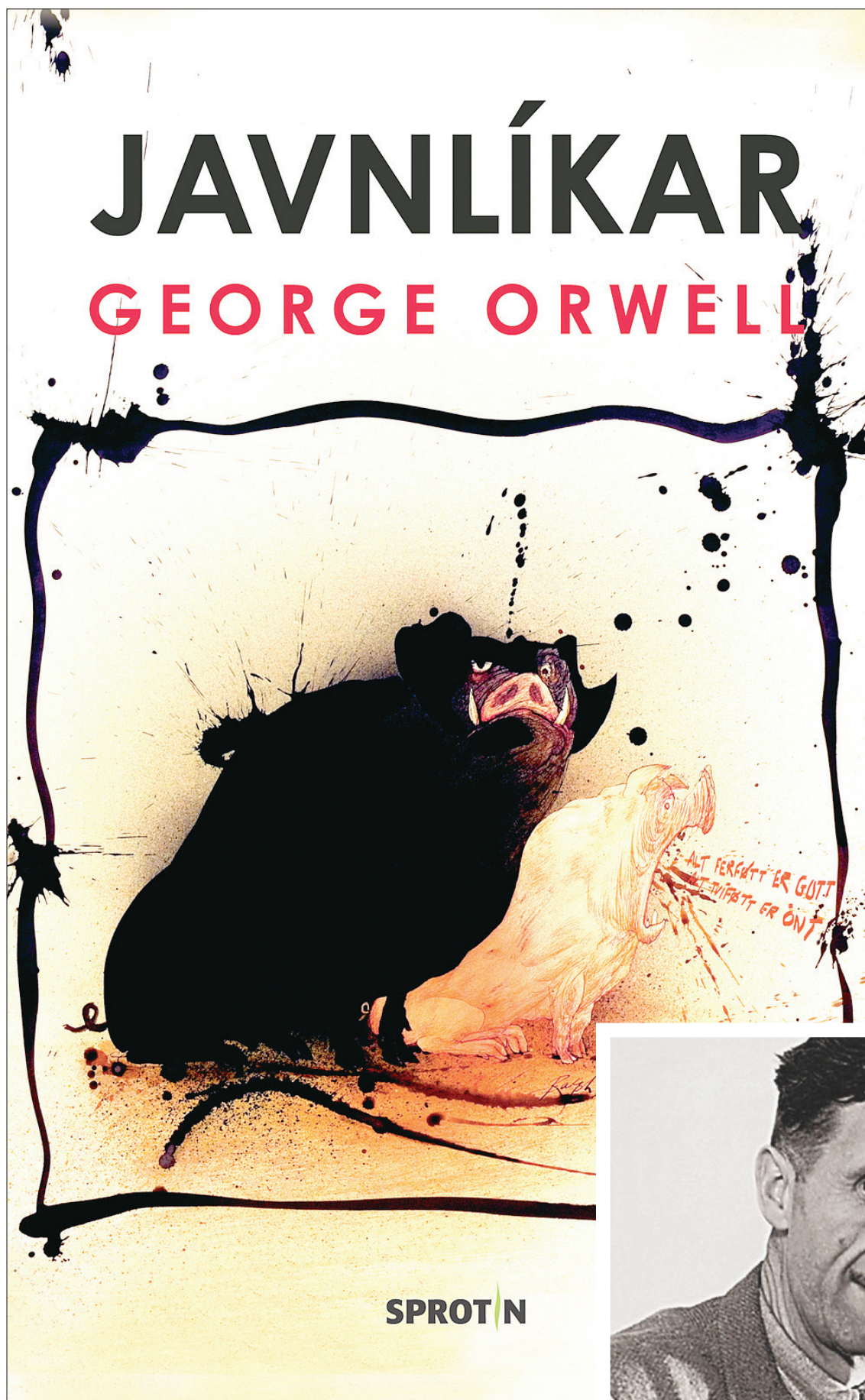

JAVNLÍKAR

GEORGE ORWELL

sum Napoleon vil, er at fáa hini djórini at arbeiða meir.

Hetta við at harðrend stýri falsa fortíðina er eitt, ið eisini fær sera drúgva og djúptøkna viðgerð í hinari skaldsøgu Orwells, nevniliga 1984, sum føroyingar kanska eisini fáa høvi at lesa á móðurmálinum skjótt.

Vindmylnan verður bygd, men eina náttina er stormur, og hon ferst í storminum. Orsøkin er, at hon varð ov illa bygd, men hóast hetta ákærir Napoleon Snowball fyri at hava saboterað hana, meðan øll djórini svóvu. Við hesi seinastu lygnini er Snowball vorðin syndabukkur og Napoleon valdsharri, og hann fer at ákæra djór fyri at hava samband við syndabukkin og drepa tey. Tað er um hetta mundið, at rossið Boxer orðar sær eina nýggja persónliga leiðreglu, nevniliga: *Napoleon hevur altíð rætt.*

Eftir hetta síggja vit, hvussu lívið á garðinum spakuliga umskapast til eitt einaræði, ið stýrt verður undir jarnhond Napoleons. Svinini fáa sær meira vald og fara so líðandi at liva sum fólk við valdi. Tey sova uppi í songini hjá bóndanum og drekka whiskey'ð hjá honum. Tá hini djórini uppdaga hetta, fer propagandaministarinn hjá Napoleon, nevniliga Squealer, at broyta tey sjei animalismuboðini sambært hesum nýggju óvanunum hjá svinunum. Til dømis verða fjórða og fimta boð (Einki djór skal sova í song, og Einki djór skal drekka brennivín) broytt til Einki djór skal sova í song við laki, og Einki djór skal drekka brennivín í ovurnøgð.

Tað næsta, sum hendir er, at Napoleon so líðandi fær sær menniskjansliga lívsførlu. Hann bannar tí upprunaliga kommunistiska sanginum hjá tí gamla gøltinum Major, og setur í staðin fyri hann

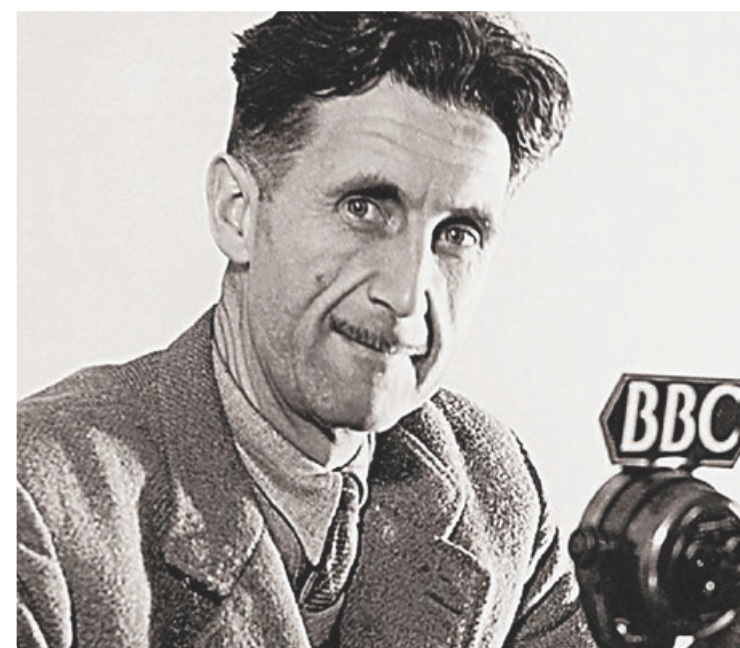
ein heiðurssang um seg sjálvan. Hini djórini eru køld og overvað, men tey eru so heilavaskað, at tey klára at sannføra seg sjálv um, at tey hava tað nógv betur nú enn, tá ið Bóndin enn hevði garðin.

Hetta er ein góð sálarfrøðilig lýsing av teirri hópsuggestið, sum vit ofta síggja í einaveldum, har tann útarmaða almúgan tilbiður einaræðisharrarnar, sum vit til dømis nýliga hava sæð í fátækum økjum í Russlandi, har ein sekt varð stovnað, sum tilbað Vladimir Putin og vildi gera sjálmorð til hansara æru.

Djórini á Djóranna garði minnst illa, og tiskil eru tey løtt at manipulera hjá svinunum, sum sita við valdið. Squealer, sum er propagandasvínið hjá Napoleon, lýgur fyri teimum og nýtir allar snildir fyri at fáa tey at vera trúgv móti høvuðssvininum, Napoleon.

Napoleon ger so líðandi beint

ímóti upprunaligu boðunum í animalismuni. Fyrst letur hann síni fylgissvín sova í song, síðani fara tey at drekka whiskey'ð, sum tey finna í húsunum hjá Jones Bónda, og síðst letur hann hundarnar hjá sær ræða hini djórini til at viðganga, at tey eru njósarnar fyri Snowball, og drepa tey, meðan hini djórini síggja. Og so fer hann eisini at hava handilssamband við tey tvíføttu, nevniliga við Hr. Frederick, sum er ein annar av bóndunum har í nánd. Hesin hr. Frederick snýtir tó Napoleon við at keypa træ fyri falskar pengar, og so skipar hann fyri atsókn at Djóranna garði og roynir at hertaka hann. Men djórini vinna kríggið, men Boxer verður særður. Hetta forðar honum tó ikki í at arbeiða meir og meir – til hann til endans arbeiðir seg íhel upp á vindmylnuna. Tá verða boð send eftir bili at flyta Boxer á sjúkrahús. Men asnin Benjamin dugir at lesa og sær, at á bilinum stendur

"Alfred Simmons, rossaslaktari og límkókari" og roynir at skipa fyri at bjarga Boxer, men tað megna djórini ikki. Stutt eftir hetta kemur tað fram í ljósmála, at svinini hava keypt meira whiskey.

So ganga árini, og svinini eru farin at ganga á tveimum beinum og vera í klæðum. Tey sjei boðini eru nú kókað niður í setningin *Øll djór eru javnlíkar, men summi djór eru javnlíkar enn onnur.* Henda tragiska bók endar við, at Napoleon heldur veitslu fyri svinum og fólki og verður heiðraður og sæddur upp til fyri at eiga arbeiðssamastu djór í landinum. Hann avtekur alt, ið hevði við kollveltingina at gera og umdoypir garðin til Manor Farm.

Djórini standa uttanfyri og hyggja inn gjøgnum vindeyggað, og tey tykjast varnast, at svinini nú eru farin at líkjast fólki. Hr. Pilkington og Napoleon spæla kort, men báðir hava spaðar ess og fara tá at kjakast – kanska sum ein fyriboðan um, at slík valdsmisnýtsla og egin-kærleiki, sum Napoleon her á versta hátt hevur sýnt, ongantíð fara at elva til frið, heldur ikki hjá einaræðisharrunum sjálvum. Og har fekk Orwell aftur rætt

Týðingin hjá Annfinni er sera góð og minnir um stílin hjá Orwell. Har eru nakrar fáar óhepnar angloismur í týðingini, men tó ikki so at tað bilar.